

Λ8) Η ΑΝΑΓΚΗ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΤΟΥ ΕΥΡΩ

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Βιέννης (11-12/12/98) τόνισε την ανάγκη ενίσχυσης του συντονισμού της οικονομικής πολιτικής ιδιαίτερα μετά την εισαγωγή του ενιαίου νομίσματος:

1. Το τρίτο στάδιο της ONE συνδέει ακόμη στενότερα τις οικονομίες των κρατών μελών της ζώνης του ευρώ. Τα κράτη μέλη μετέχουν σε ενιαία νομισματική πολιτική και σε ενιαίο μηχανισμό συναλλαγματικής ισοτιμίας. Ωστόσο, οι οικονομικές πολιτικές και ο καθορισμός των μισθών και ημερομισθίων παραμένουν εθνική αρμοδιότητα, με την επιφύλαξη της διαδικασίας του υπερβολικού ελλείμματος και του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης. Στο βαθμό που οι εθνικές οικονομικές εξελίξεις επηρεάζουν τις προοπτικές του πληθωρισμού στη ζώνη του ευρώ, επηρεάζουν και τη νομισματική κατάσταση της εν λόγω ζώνης. Για το βασικό αυτό λόγο, η μετάβαση προς το ενιαίο νόμισμα απαιτεί στενότερη κοινοτική εποπτεία και συντονισμό των οικονομικών πολιτικών μεταξύ των κρατών μελών στη ζώνη του ευρώ. Επίσης, άλλος στόχος του συντονισμού είναι η κατάλληλη ισορροπία του συνδυασμού των πολιτικών προς επίτευξη των στόχων της ΕΕ που είναι η αρμονική ανάπτυξη των οικονομικών δραστηριοτήτων στο σύνολο της Ένωσης, η συνεχής και ισόρροπη επέκταση της οικονομίας, η αυξημένη σταθερότητα και η επιταχυνόμενη ανύψωση του βιοτικού επιπέδου σε ένα αντιπληθωριστικό περιβάλλον.

2. Θα υπάρχει επίσης ισχυρή οικονομική και νομισματική αλληλεξάρτηση με τα κράτη μέλη που δεν θα συμμετέχουν, δεδομένου ότι όλα τα κράτη μέλη μετέχουν στην ενιαία αγορά. Η ανάγκη συνεπώς να εξασφαλισθεί μεγαλύτερη σύγκλιση και ομαλή λειτουργία της ενιαίας αγοράς απαιτεί να συμμετέχουν όλα τα κράτη μέλη στον συντονισμό των οικονομικών πολιτικών. Επιπλέον, η αλληλεξάρτηση θα είναι ισχυρότερη εάν τα κράτη μέλη που δεν θα ανήκουν στη ζώνη του ευρώ συμμετέχουν στο νέο μηχανισμό συναλλαγματικών ισοτιμιών.

3. Το Συμβούλιο ECOFIN ανεγνώρισε ότι απαιτείται ενισχυμένος συντονισμός των εθνικών οικονομικών πολιτικών και αναφέρθηκε διεξοδικά στο θέμα στην έκθεσή του προς το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Λουξεμβούργου το Δεκέμβριο του 1997. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο υποστήριξε την έκθεση και εξέδωσε ψήφισμα με θέμα, μεταξύ άλλων, το συντονισμό της οικονομικής πολιτικής κατά το τρίτο στάδιο της ONE. Επίσης, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Κάρντιφ, τον Ιούνιο του 1998, θεωρώντας ότι η ONE και η Ευρωπαϊκή Ενιαία Αγορά θα αποβούν επωφελείς για όλους τους πολίτες της Ευρώπης μόνον με μια στρατηγική που θα προωθήσει την απασχόληση με καλύτερη ανταγωνιστικότητα και οικονομική και κοινωνική συνοχή εντός πλαισίου μακροοικονομικής σταθερότητας, έθεσε τα θεμελιώδη στοιχεία της στρατηγικής της ΕΕ για περαιτέρω οικονομική μεταρρύθμιση με στόχο να προωθηθεί η ανάπτυξη, η ευημερία, η απασχόληση, η κοινωνική ένταξη, και τέλος εξέφρασε ικανοποίηση για το γεγονός ότι τα κράτη μέλη είναι αποφασισμένα να εξασφαλίσουν αποτελεσματικό συντονισμό των οικονομικών πολιτικών τους.

4. Εν τω μεταξύ, όλα σχεδόν τα στοιχεία του συντονισμού της οικονομικής πολιτικής έχουν ήδη τεθεί και δοκιμάζονται. Οι διακανονισμοί κρίνονται επιτυχείς, ιδίως αφ' ότου το Συμβούλιο είναι έτοιμο να αναλάβει πλήρως ετήσια διαδικασία συντονισμού. Με παράλληλη τήρηση της αρχής της επικουρικότητας, θα δοθεί αμέριστη προσοχή στις εθνικές οικονομικές εξελίξεις και πολιτικές, περιλαμβανομένης της πολιτικής μισθών και ημερομισθίων, με σκοπό την επίτευξη των στόχων της Κοινότητας. Στο κέντρο των προσπαθειών θα είναι οι πολιτικές που ενδέχεται να επηρεάσουν τις νομισματικές και δημοσιονομικές συνθήκες σε όλη τη ζώνη του ευρώ, τη συναλλαγματική ισοτιμία του ευρώ, την ομαλή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς και τις συνθήκες που επηρεάζουν τις επενδύσεις και την απασχόληση και τούτο περιλαμβάνει:

- Στενή παρακολούθηση των μακροοικονομικών εξελίξεων στα κράτη μέλη, ώστε να εξασφαλίζεται σταθερή σύγκλιση.
- Στενή παρακολούθηση των εξελίξεων των συναλλαγματικών ισοτιμιών του ευρώ και άλλων νομισμάτων της ΕΕ, εφόσον θα πρέπει γενικά να θεωρούνται ως αποτέλεσμα όλων των άλλων οικονομικών πολιτικών.
- Εποπτεία των δημοσιονομικών καταστάσεων και πολιτικών σύμφωνα με την Συνθήκη και το Σύμφωνο Σταθερότητας και Ανάπτυξης.
- Παρακολούθηση των ονομαστικών και πραγματικών εξελίξεων με αναφορά στους γενικούς προσανατολισμούς της οικονομικής πολιτικής.
- Στενή παρακολούθηση των εθνικών σχεδίων δράσης για την απασχόληση (ΕΣΔΑ), όσον αφορά ειδικότερα την πολιτική της ενεργού αγοράς εργασίας, σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές της πολιτικής απασχόλησης και την ανταλλαγή εμπειριών από τις βέλτιστες πρακτικές.
- Παρακολούθηση των διαρθρωτικών πολιτικών των κρατών μελών στις αγορές εργασίας, προϊόντων και υπηρεσιών, καθώς επίσης και των τάσεων του κόστους και των τιμών, ιδίως στο μέτρο που επιδρούν στις δυνατότητες να επιτευχθεί βιώσιμη και μη πληθωριστική ανάπτυξη και δημιουργία θέσεων εργασίας.

5. Το Συμβούλιο θα κάνει πλήρη και αποτελεσματική χρήση των μέσων που παρέχει η Συνθήκη για το συντονισμό της οικονομικής πολιτικής. Οι δραστηριότητές του θα επικεντρωθούν στους γενικούς προσανατολισμούς της οικονομικής πολιτικής, που εγκρίθηκαν σύμφωνα με το άρθρο 103 παρ. 2. Θα καταστούν αποτελεσματικό μέσο για την εξασφάλιση συνεχούς σύγκλισης των κρατών μελών. Οι οικονομικές πολιτικές και εξελίξεις σε κάθε κράτος μέλος και στην Κοινότητα θα παρακολουθούνται εκ του σύνεγγυς στα πλαίσια της πολυμερούς εποπτείας, σύμφωνα με το άρθρο 103

παρ. 3 και θα συγκρίνονται με τους γενικούς προσανατολισμούς οικονομικής πολιτικής.

Εάν κριθεί αναγκαίο, και σύμφωνα πάντα με το άρθρο 103 παρ. 4, το Συμβούλιο θα απευθύνει συστάσεις προς ένα κράτος μέλος, όποτε η οικονομική πολιτική του δεν είναι συμβατή προς τους γενικούς προσανατολισμούς οικονομικής πολιτικής ή ενδέχεται να θέσει σε κίνδυνο την ίδια λειτουργία της ΟΝΕ.

6. Προκειμένου να ληφθούν υπόψη οι ειδικές ανάγκες συντονισμού των κρατών μελών που μετέχουν στη ζώνη του ευρώ, δημιουργήθηκε η Ομάδα ευρώ των 11 η οποία και συνεδρίασε αρκετές φορές προς διεξαγωγή διαλόγου. Το Σεπτέμβριο του 1998, κλήθηκαν και τα μη μετέχοντα κράτη μέλη να συζητήσουν θέματα κοινού ενδιαφέροντος.

7. Η αρμονική οικονομική ανάπτυξη της Κοινότητας στο τρίτο στάδιο της ΟΝΕ απαιτεί επίσης συνεχή και εποικοδομητικό διάλογο μεταξύ Συμβουλίου και Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, με συμμετοχή της Επιτροπής και πλήρη τήρηση της ανεξαρτησίας του ΕΣΚΤ. Το Συμβούλιο και η Ομάδα ευρώ των 11 (και από 1/1/2001 των 12 ή με τη νεότερη ονομασία της «Euro Group») ανέλαβαν ήδη διάλογο και δήλωσαν προθυμία να εμβαθύνουν στο θέμα εφόσον κριθεί αναγκαίο.

8. Προκειμένου να τονωθεί ο εποικοδομητικός διάλογος και να υπάρξει ενημέρωση σχετικά με το μακροοικονομικό πλαίσιο πολιτικής με γνώμονα τη σταθερότητα, το Συμβούλιο ECOFIN κάλεσε τους ευρωπαίους κοινωνικούς εταίρους σε τακτική ανταλλαγή απόψεων.

9. Εκτός από τις τακτικές εργασίες επί των γενικών προσανατολισμών της οικονομικής πολιτικής, το Συμβούλιο άρχισε τη λεπτομερή εξέταση των εθνικών σχεδίων δράσης για την απασχόληση. Σύμφωνα με το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Κάρντιφ, το Συμβούλιο θα συστήσει μια ελαφρά διαδικασία, κατά την οποία τα κράτη μέλη και η Επιτροπή θα καταρτίζουν σύντομες εκθέσεις κατά το τέλος του έτους, το καθένα εντός των αρμοδιοτήτων του, σχετικά με τις αγορές προϊόντων και κεφαλαίων. Με πλήρη τήρηση της αρχής της επικουρικότητας, η διαδικασία αυτή θα καταστήσει δυνατή την ανταλλαγή των βέλτιστων πρακτικών και τη συμπλήρωση των πληροφοριών που ήδη υπάρχουν στα εθνικά σχέδια δράσης για την απασχόληση / προγράμματα σύγκλισης.

10. Σύμφωνα με τη δήλωση της 1ης Μαΐου, το καλοκαίρι του 1998 το Συμβούλιο εξέτασε εκ του σύνεγγυς τις τρέχουσες και προβλεπόμενες εξελίξεις των δημοσιονομικών πολιτικών των κρατών μελών. Προς το παρόν, το Συμβούλιο εξετάζει τη συμβατότητα των προγραμμάτων σταθερότητας και σύγκλισης προς τους γενικούς προσανατολισμούς της οικονομικής πολιτικής και τις απαιτήσεις του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης και τις δεσμεύσεις που ανελήφθησαν με τη δήλωση του Συμβουλίου της 1ης Μαΐου.

11. Τα αποτελέσματα της ανάλυσης των εκθέσεων αυτών θα χρησιμοποιηθούν για την ετήσια προσαρμογή των γενικών προσανατολισμών της οικονομικής πολιτικής, ώστε να καταστούν αποτελεσματικό μέσο στον πυρήνα της διαδικασίας συντονισμού της οικονομικής πολιτικής.

12. Απαιτούνται συνεχείς προσπάθειες για την πλήρη εφαρμογή των προσανατολισμών και για να ληφθεί δεόντως υπόψη ο νέος ορίζοντας της πολιτικής εν όψει της μετάβασης στο τρίτο στάδιο της ΟΝΕ. Ο φιλόδοξος στόχος να εξασφαλισθεί αποτελεσματικός συντονισμός των οικονομικών πολιτικών συνεπάγεται ενεργότερη σύμπραξη όλων των συμμετεχόντων σ' αυτή τη διαδικασία, συμπεριλαμβανομένων των υπουργών των συνεργομένων στα πλαίσια της Ομάδας ευρώ των 12, του Συμβουλίου και των Αρχηγών κρατών και κυβερνήσεων.